

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

30 Temmuz 2010

BASINA VE KAMUOYUNA

HUKUKUN ARKASINA DOLANMAK, YARGI DENETİMİNDEN KAÇMAK, HALKIN SAĞLIKLI ORTAMDA YAŞAMA HAKKINI ELİNDEN ALMAK İÇİN ULUSLARARASI KILIFA SOKULAN NÜKLEER ANLAŞMAYA HAYIR

14 Temmuz 2010 tarihinde sabaha karşı saat üçte, Ülke insanları yani bizler yine derin uykudayken, TBMM'den bir kanun geçirildi. AKP nin halkı uyutmasına alıştık ama iktidar ülkenin en önemli konularındaki bu kanunları özellikle, milletvekillerini de uyutarak uykularında geçiriyor.

Geçen defaki Maden Kanunu idi bu defaki “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyetinde Akkuyu Sahasında Bir Nükleer Güç Santralının Tesisine ve İşletimine Dair İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu” oldu.

Bu anlaşmanın içeriğinden kamuoyunun hiçbir bilgisi olmadı kanun geçinceye kadar. Gerçekten de tam olarak anlaşmayı bilen var mıdır? Çünkü, bu anlaşma 12 Mayıs 2010 tarihinde “Sınırlı Bilgi” şartıyla imzalandı. Topraklarımıza nükleer gibi sınırsız bir belayı musallat edecek bir anlaşma yapılıyor ve halka “sınırlı bilgi” vereceksin, hoş bugüne kadar hiçbir bilgide verilmiş değildir. Bakın biz demiyoruz, mecliste kanun tasarısı görüşülürken bir muhalefet milletvekili şöyle diyordu; “...ben kamuoyuna da bilgi verdiklerini hatırlamıyorum, Genel Kurula da bilgi vermediler... Sayın Bakan çıkar yirmi dakika bu kürsüden bilgi verir ama bu kadar önemli bir konuda, bu kadar ağır lafların da edildiği bir konuda, Sayın Bakan, maalesef, buradan çıkıp da, bu konuyu anlatma gereğini duymadı... Her konuda, her maddede, tümünde milletvekillerinin sorduğu sorular var, Sayın Bakan bunlara da cevap vermedi. Değerli arkadaşlar, yani, bu kadar önemli bir konuyu, bu kadar basit sebeplerle tartışılır hâle getirmek noktasında gerçekten mahirsiniz... Hatta kapalı oturum isteyelim, anlatamadığınız konular varsa bu sözleşmeyle ilgili, hiç olmazsa Genel Kurula saygının gereği bu bilgiyi verin diye ısrarla da ifade ediyoruz.”

İşte 542 milletvekilinin 300'nün olmadığı olanların ise neyi oyladıklarını bilmediklerini söyledikleri 215 iktidar milletvekilinin evet oyları ile Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna dair ülke için çok önemli bir kanun kabul edildi TBMM de.

Biz yaptık oldu mantığının son uygulamalarından biri olup bu anlaşmanın adı RTE anlaşması olmalıydı. Çünkü bu anlaşmadan ülke insanlarının haberi olmadığı gibi bilgisine bile danışılmak gereği duyulmamıştır. Anlaşmanın imzalanmasından sonra “Artık bizim de nükleer santralımız olacak” yalanı ile kamuoyuna duyurulmuştur.

İmzalanan bu anlaşma ticari bir anlaşma özelliği taşımakta ve santralin sahibi Rus şirketine bedelsiz ve sınırsız toprak tahsisi yapılacağı, üreteceği elektriğin fiyatı belirlenmiş ve devlet alım garantisi verilmiş, her türlü kolaylığın sağlanacağı taahhüt edilmiştir. Ancak anlaşma maddelerinin çoğunda hatta “nükleer zararda sorumluluk” bile ileride belirlenecek denilerek açıkta ve muğlâk bırakılmıştır.

Bu anlaşmanın en önemli tarafı, belki de dünyada ilk ve tek olması nedeniyle tarihe geçecek olmasıdır. Çünkü normal olarak ihale ile yapılacak bir işin (Santral İhale Kanunu olmasına rağmen) uluslararası anlaşma statüsüne sokulmasıdır. Demokrasi havariliğine soyunan iktidarın bu anlaşmayla amacı, halkın anayasayla korunan ve en demokratik hakkı olan yaşam hakkını ve bu hakkı savunmak için

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

yargıya başvurma hakkının elinden almaktır. Yani halkın yargıya başvurusunu engellemek ve santralci şirketin zarara uğratılmaması için yargı denetiminden kaçırılması sağlanmaktadır. Çünkü, Anayasa'nın 90'ncü maddesine göre uluslararası anlaşmalar kanun hükmündedir ve iptali için Anayasa Mahkemesine gidilemez. Bir adım daha atılarak bu anlaşma meclisten geçirilerek meşruiyet kazandırılmış ve talana meclis ortak edilmiştir.

70 yıllığına Türkiye toprağı, (özel mülkiyete konu olanlarında kamulaştırılarak) bedelsiz ve gerekirse daha da genişletilmesi şartıyla santrali kuracak şirkete verilecektir. Yani, yüzde 100 Rusya'nın sahip olduğu bir şirket, Türkiye'de nükleer güç santralini kuracak ve bu şirket Türkiye'ye dünya ortalamasının 2 katı fiyatla on beş yıl süreyle garantili fiyat alım bedeliyle elektrik satacaktır. Fiili korunmasında yardımcı olacağımız bu topraklara Türkiye'den kimse giremeyecektir. Sadece temel atma töreninde hükümet kanadından bir takım kişiler ve kamuoyuna duyurmak için bir takım medya elemanı ilk ve son olarak o topraklara girecektir. İşte bu santrale bizim nükleer santralimiz deniliyor.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın 1980'lerden sonra yaptığı abartılı enerji talep tahminlerinin hiçbiri gerçekleşmemiştir.

Resmi rakamlarda bile %20'ler seviyesinde açıklanan kayıp-kaçak oranının AB ülkeleri ortalaması olan %6 seviyelerine indirilmesiyle; başlatılan "enerji tasarrufu" çalışmaları kapsamında çok az bir harcama yapılarak gerçekleştirilecek bilinçlendirme-planlamayla bile, birkaç nükleer santralin üreteceği enerjinin, tehlikesiz, çok daha az bir maliyetle karşılanabilir.

% 100 Rus şirketine ait Nükleer santral kurarak nükleer teknolojiye sahip olunacağı iddiası ise halkı kandırmaya yönelik bir ifadeden ibarettir. Anlaşma erişimi sınırlı bilgi ve kişi kapsamında olup, teknoloji transferini kapsamaz.

Yöre halkı için istihdam kapısı olacak ifadesi ise "Santralde şartlar elverdiğince Türk personel eğitilecek ve çalıştırılacak" denilmekte ancak anlaşma maddelerinde böyle bir ifade bulunmamaktadır. Anlaşmada projede çalışılacak yabancılar için Türk tarafının çalışma izinlerinde kolaylık sağlaması bağtlanmıştır.

Kurulacak olan VVEER 1200 tipi nükleer güç santrali daha önce Rusya dahil hiçbir yerde kurulmamıştır. Yani ilk defa Türkiye'de denenecektir.

Yukarıda kısaca özetlediğimiz nedenlerle, söz konusu anlaşmayla Türkiye önu görülmeyen "nükleer bir maceraya" sokulmaktadır.

AKP Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında imzalanan anlaşma derhal iptal edilmelidir.

NÜKLEER İNAT YAŞASIN HAYAT

Cemalettin KÜÇÜK

TMMOB Metalurji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu Başkanı